

Mitä kaikkea nykyaikaiselta hallitukselta vaaditaan

Eräissä kirjasissa, joita tavallisille kansalaisille kaupitaan heidän yhteiskunnallisen tietoisuutensa vahvistamiseksi, mainitaan erityisesti, että nykyaikainen hallitus uscassa suhteessa on edellä entisaikain hallituksia: nykyaikaiset hallitukset kun huolehtivat kansalaisten omaisuuden ja hengen turvaamisesta ynnä muuta sentapaista hyvää.

Kirjasissa ei suinkaan liitellä tätä seikkaa. Menneet ovat ne ajat, jolloin kauppiaan täytyi varustaa erityinen vartiojoukko turvaamaan lähetystään. Nykyaikainen kapitalistihallitus estelee yksityistä rosvoamista ja rankasee rikollisen, jos rikos omaisuuden pyhyttä vastaan kaikesta huolimatta on saattanut tapahtua.

Edellämainituissa kirjasissa ei kuitenkaan luotella niiden "jalojen" tehtäviä riittävän yksityiskohtaisesti; jätetään, joko tieteen tai tietämättä, mainitsematta sekin tärkeä seikka, että nykyaikaisen hallituksen tärkeänä tehtävänä on muiden muassa ryöstövoudin tehtävän suorittaminen rahamiesten hyväksi.

Tätä jaloa tehtävää eivät kapitalistiset hallitukset olekaan vielä kauan suorittaneet. Vasta noin kolmisenkymmentä vuotta takaperin panivat "kehittyneimmät" valtiot sen alulle ja toiset, arvatenkin vähemmin kehittyneet, ovat sittemmin seuranneet jälestä. Alotteen tekijä tässä kuten monessa muussa asiassa, oli merien valtiias, vanha Englanti.

Tarina tästä alotteesta ryöstövoutipolitiikan alalla on seuraava:

Vuonna 1873 lainasivat englantilaiset rahamiehet Egyptin khediiville yhteensä \$410,000,000. Tästä summasta sai khediivi käsiinsä yhteensä \$105,000,000 ja loput jäivät lainanantajien talteen — takaukseksi velan takaisin-suorittamisesta!

Samaan aikaan lähettivät englantilaiset Egyptiin kaikenlaista tavaraa, jota myytiin hyvästä hinnasta. Kerrotaan, että englantilaiset Egyptiin lähettämistään tavaroista kiskoivat 80 jopa 100 prosenttia enemmän hintaa kuin mitä samasta tavarasta muualla saatiin.

Seuraus tästä menetelmästä oli, että Egypti lyhyessä ajassa "huomattavasti" — edistyi. Jopa edistyi niin nopeaan, että khediivi unhotti suorittaa velkansa. Englanti oli pakotettu pommittamaan Alexandriaa ja täytyipä mennä niin pitkälle, että asetti Egyptin hallituksen holhouksen alaiseksi, jotta lainasopimuksen ehdot saatiin täytetyksi.

Tämä oli ryöstövoutipolitiikan ensimmäisiä ilmauksia. Sen jälkeen on näytelmä useasti uudistunut. Ranskan Marokko-politiikka oli ylempänä mainitun politiikan toisinto. Siitä kertovat luotettavat selostajat seuraavaa:

Ranskalaiset kapitalistit olivat lainailleet Marokkon sulttaanille rahoja, nimellisesti \$28,000,000, todellisesti hyvän erän vähemmän. Marokkoon lähettivät ranskalaiset kauppiat samaan

aikaan kaikenlaista tavaraa, josta kiskottiin rosvomaisia hintoja. Kun Marokkon sulttaanin velka lankesi maksettavaksi oli sultaanin yhtä maksukyvytön kun Egyptin khediivi aikoinaan. Syntyi kysymys Marokkon asettamisesta holhouksen alle, joka kysymys oli vähällä aiheuttaa tukkanuotanvetoa europalaisten valtojen kesken. Viimemainittu vällettiin sillä kertaa, mutta sen tuottama erimielisyys lienee osaltaan vaikuttanut nykyään käynnissä olevaan "selitykseen" Europan valtojen kesken.

*

Yhdysvaltain historian arvostelijat löytävät meikäläisten valtiomiesten toiminnan tuloksista niinsanottuja "mustia pilkkuja", joihin iskevät arvostelevan katseensa. Sellaisia ovat Texasin vallottaminen, Hawaii saarien ja Philippiinien anastus ja sekaantumisen Cuban asioihin. Texasin vallottamisesta lausuu kenraali Grant muistiinpanoissaan seuraavasti:

"Texasin vallottaminen oli alusta loppuun saakka tarkoitettu uusien orjavaltioiden aikaansaamiseksi Yhdysvaltain rajain sisällä. Jos vallottamista vielä jollakin tekosyyllä voitaisiinkin puolustaa, niin tapa jolla sota Mexicoa vastaan saatiin aikaan on mahdoton puolustettavaksi."

Lincoln, joka tähän aikaan oli edustajana Yhdysvaltain kongressissa, lausui nünikään ankaran tuomionsa valtaamisen johdosta ja äänesti sotaa vastaan, selittäen sen olevan suurimman vääryyden mitä ajatella saattoi.

Hawaii-saarien valtaamisesta, toisesta mustasta pilkusta Yhdysvaltain historiassa, kertovat arvostelijat seuraavasti:

Yhdysvaltain lähettiläs Hawaii-saarilla teki liiton erään kumouksellisen ryhmän kanssa saarella. Hän kutsui yhdysvaltalaisen sotalaivan Honoluluun ja eräänä kauniina yönä marsitti hän yhdysvaltalaiset merisotilaat hallitsijattaren palatsin eteen, vaatiin viimemainittua luopumaan vallastaan. Hawaii'n kuningatar olisi voinut ryhtyä taisteluun yhdysvaltalaisia merisotilaita ja kumouksellisia vastaan, mutta ei viitsinyt, vaan luopui vallastaan. Viisikymmentä vuotta aikaisemmin oli eräs englantilainen amiraali yrittänyt tehdä saman tempun, jota yhdysvaltalaiset nyt jäljittelivät, mutta oli epäonnistunut: Englannin hallitus ei tunnustanut vallotusta oikeaksi. Samoin arveli hallitsijatar Yhdysvaltain hallituksen kumoavan lähettiläänsä toimenpiteen. Kuningatar laski väärin, toimenpidettä ei kumottu — maailma oli puolessa vuosisadassa sen verran "edistynyt".

Kolmannelta mustasta pilkusta, Philippiinien saarten vallottamisesta kertovat arvostelijat seuraavaa:

Philippiniläiset olivat, espanjalaisten kehnoon hallintoon kylästyneenä, ryhtyneet kumoushommiin ja pyysivät Yhdysvaltain lähettiläältä apua. Sitä annettiin. Aguinaldon johtamaa kumouksellista liikettä avustettiin, sikäli kuin se puolueettomuuden merkeissä oli mahdollista. Mutta kumouksellisten voitettua kiirehti Yhdysvaltain lähettiläs järjestämään asiat niin, että saaret halvasta hinnasta ostettiin Espanjan hallitukselta ja lorun loppu oli se, että Yhdysvaltain oli taisteltava kumouksellisia vastaan, saadakseen "järjestyksen aikaan" saarilla.

Cuban asukkailla ei ole yhtä vaikeita valituksia esitettävänä yhdysvaltalaisia vastaan; mutta omutuista kylläkin eivät hekään Yhdysvaltain avusta ole kiitollisia. Jos puhuttelee ketä tahansa cuubalaista, niin moittii hän ankarasti ensinnäkin sitä, että Yhdysvallat laisinkaan sekaantuvat taisteluun Cuban ja Espanjan välillä, jota taistelua cubalaiset olivat käyneet jo puolisen vuosisataa. "Kun voitto oli miltei meidän käsissämme riensivät yhdysvaltalaiset auttamaan", selittävät he, "ja minkä hinnan saimmekaan siitä hyvästä maksa. Sokuriveljelyksemme, maan pääelinkeinon, ovat yhdysvaltalaiset tullipolitiikkansa avulla tehneet kokonaan Yhdysvalloista riippuvaksi."

*

Näin yhdysvaltalaisen politiikan arvostelijat. Historiaa arvostellessa jäävät viime päivien tapahtumat tavallisesti mainitsematta, vaikkei arvostelua olisi estämässä sotasensuurikaan. Niinpä Yhdysvaltain toiminta ryöstövoutipolitiikan alalla on jäänyt ulkopuolelle arvostelun piiriin. Silti ei tarvitse luulla, että täällä, enemmän kuin vanhassa Europassa, oltaisi jälessä tälläkään uudemman valtiotaidon alalla.

Läntisen maapallon pienissä tasavalloissa on ammoisista ajoista asti vallinnut jonkunlainen "vallankumouksellinen vapaus". On vaihdettu hallituksia, miten milloinkin on katsottu tarpeelliseksi, pienten, yleisesti katsoen, viattomien vallankumousten avulla. Tämä tapa on käynyt päinsä niin kauan kun asianomaiset maat ovat olleet kapitalistisen tuotantomuodon vai-

kutuksesta vapaat; mutta kapitalismin iskiessä kyntensä tasavaltojen luonnonaarteisiin on alkanut toinen leikki: kapitalismi kun vaatii jonkunlaista valtiollista "järjestystä" voidakseen menestyksellisesti toimia.

Neitseellisuuden aikakautena käyttivät tasavaltojen hallitukset hyväkseen valta-asemaansa, tehdäkseen olot puoluelaisilleen mahdollisimman mieluisaksi. Tilaisuudet tässä suhteessa olivat kuitenkin melko rajotetut, siksi kuundes kapitalistit ryhtyivät asianomaisia kansoja "edistämään."

Edistys toi mukanaan tilaisuuden lainata rahoja. Sitä käyttivät tasavaltaiset hyväkseen suuressa mittakaavassa. Velkaantuivat yli voimien ja joutuivat luonnollisesti saman kohtalon alaisiksi kuin velkaantuneet vallat itäisellä maanpuoliskolla.

Nykyisen hallituksen arvostelijoista eräs, jonkunlaisella vahingonilolla, mainitsee, että republikaanien hallitessa ei toki Yhdysvaltain tarvinnut riistää keneltäkään heikommaltaan sen itenäisyyttä sellaisessa mittakaavassa kuin mitä viimeaikoina on tapahtunut. Arvostelija ehkä ehdollaan jättää huomioonottamatta Yhdysvaltain sekaantumisen Hondurasin asioihin presidentti Taft'in aikana, jolloin yhdysvaltalaisia joukkoja marssitettiin sikäläisen hallituspalatsin eteen ja sekä "hallitukselle" että "kapinnoitsijoille" selitettiin, että asianomaiset eivät "pahimpien seurausten uhalla" saisi kajota ulkolaisten omaisuuksiin.

Totta kyllä tämä teko, niin räikeä kuin se onkin kansainvälisen oikeuden kannalta katsottuna, ei vielä ollut ryöstövoutipolitiikan harjottamista. Siihen jou-

tui Yhdysvallat vähän myöhemmin ottaissaan Haitin ja Dominican tasavaltojen raha-asiat holhouksensa alle. Tarina yllämainittujen maitten kohtalosta on lyhykäisyydessään seuraava:

Vuonna 1910 halusi Haitin tasavallan silloinen hallitus lainata rahaa "uudistustarpeisiin". Niitä hankkivat ulkolaiset rahamiehet: ranskalaiset, saksalaiset ja yhdysvaltalaiset, erään perustamansa pankkilaitoksen välityksellä, joka kulki Haitin kansallispankin nimellä. Laina oli yhteensä \$13,000,000 ja pankille, joka lainan välitti, myönnettiin oikeus hoitaa tasavallan raha-asioita, sillä ymmärryksellä, että pankki välittäisi lainaajille korot ja lyhennykset lainasta. Niin tapahtuikin ensiaikoina. Mutta syystä tai toisesta alkoivat eräät haitilaiset arvella, että tuo ulkolainen rahalaitos mestaroi heidän asioissaan liian paljon. He vaihtoivat hallitusta, johon heillä oli täysi oikeus, ja saivat aikaan riidan hallituksen ja pankin välillä. Riitaa selvitettäissä vaihtoi pankki "takaajiaan" ja asiat muuten kärjistyivät siten, että Yhdysvaltojen oli pakko ryhtyä

suorittamaan ryöstövoudin tehtävää. Nykyään on maa yhdysvaltalaisen sotilasvirkaileijoiden holhouksen alla ja sen kansallispankki lienee nyt erään yhdysvaltalaisen rahalaitoksen alaosasto. Mutta rahamiehet saavat holhoojan välityksellä kaiken sen minkä pitävät itsensä oikeutetuina saamaan.

Samaan tapaan kuin Haitin tasavallan, on samalla saarella sijaitsevan Dominican tasavallan käynyt. Sielläkin hallitsee yhdysvaltalainen sotilasvirkaileija. Valtion talous on kokonaan sotilashallinnon valvonnan alla ja kuten äskettäin lehdissä kerrottiin on tasavallassa voimaansaatettu sotasensuuri.

Merkille pantavaa kaikissa näissä tapauksissa on, että asianomainen valtio ei ole menettänyt itsenäisyyttään nimellisesti. Entisaikoina suvaitisivat hallitukset anastaa alueen, jota pitivät tähellisenä asettaa valtansa alaiseksi. Nykyaikainen hallitus ei menettele näin. Se pitää eduilleen ja arvolleen sopivampana toimittaa ryöstövoudin tehtäviä maailman valtioille kapitalisteille.